

Spis treści

Wstęp	7
Część I. UWARUNKOWANIA EDUKACJI MUZYCZNEJ ZWIĄZANE Z DZIECKIEM	13
1. Rozwój muzyczny dziecka w świetle wybranych koncepcji	13
1.1. Wczesny rozwój muzyczny według Helmuta Mooga	14
1.2. Spiralny model rozwoju muzycznego Keitha Swanwicka i June Tillman	18
1.3. Teoria Edwina E. Gordona	29
1.4. Charakterystyka rozwoju muzycznego w polskiej psychologii muzyki	37
2. Rozwój ogólny a rozwój muzyczny dziecka	45
2.1. Ogólne teorie rozwojowe a rozwój muzyczny	46
2.2. Inteligencja i zdolności ogólne a inteligencja i zdolności muzyczne	53
2.3. Związek zdolności muzycznych z innymi rodzajami zdolności i osiągnięciami	67
3. Obszary działalności muzycznej	73
3.1. Percepcja	73
3.2. Wykonywanie	88
3.3. Tworzenie	100
Podsumowanie	109
Część II. ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA EDUKACJI MUZYCZNEJ	111
4. Rodzina jako środowisko oddziaływania muzycznego	111
5. Instytucjonalne oddziaływanie na rozwój muzyczny dziecka	125
5.1. Koncepcja powszechnej edukacji muzycznej	126
5.1.1. Koncepcja edukacji muzycznej Emila Jaques-Dalcroze'a	126
5.1.2. Koncepcja Karola Orffa	128
5.1.3. Koncepcja edukacji muzycznej Zoltána Kodály'a	130
5.1.4. Koncepcja Edwina E. Gordona	132
5.1.5. Polska koncepcja powszechnej edukacji muzycznej	134
5.2. Praca przedszkola nad rozwojem muzycznym dziecka	138
5.3. Szkoła jako środowisko wspierające rozwój muzyczny dziecka	147
6. Wczesna edukacja muzyczna a ogólny rozwój dziecka	161
6.1. Edukacja muzyczna a rozwój fizyczny	163
6.2. Edukacja muzyczna a rozwój intelektualny	166
6.3. Edukacja muzyczna a rozwój społeczny	173
6.4. Edukacja muzyczna a rozwój wrażliwości emocjonalnej i estetycznej	179

7. Nauczyciel wczesnej edukacji muzycznej	185
7.1. Funkcjonujące modele nauczyciela	186
7.2. Kompetencje nauczyciela wychowania muzycznego	192
7.3. Muzyczne kształcenie nauczycieli przedszkoli i klas młodszych	198
Podsumowanie	204
CZĘŚĆ III. BADANIA WŁASNE W ODNIESIENIU DO WYBRANYCH CZYNNIKÓW WARUNKUJĄCYCH WCZESNĄ EDUKACJĘ MUZYCZNĄ	207
8. Podejście badawcze	207
8.1. Inspiracje badawcze	208
8.2. Podstawowe kierunki poszukiwań	208
8.3. Przyjęte kategorie pojęciowe	210
8.4. Cel i problematyka poszukiwań badawczych	211
8.5. Czynniki różnicujące i zastosowana procedura	213
9. Zdolności muzyczne uczniów klas I-III – diagnoza	215
10. Zdolności muzyczne uczniów a osiągnięcia w nauce	221
10.1. Zdolności muzyczne a wyniki z języka polskiego	224
10.2. Zdolności muzyczne a wyniki z matematyki	226
10.3. Zdolności muzyczne a wyniki ze środowiska społeczno-przyrodniczego	227
11. Przygotowanie nauczycieli w zakresie wczesnej edukacji muzycznej – diagnoza	229
Podsumowanie	242
CZĘŚĆ IV. KSZTAŁCENIE NAUCZYCIELI WCZESNEJ EDUKACJI MUZYCZNEJ – PROPOZYCJA WŁASNA	247
12. Model edukacji nauczycielskiej	247
12.1. Model absolwenta	249
12.2. Plan studiów dla specjalności: Pedagogika wczesnej edukacji z muzyką	275
12.3. Plan studiów dla specjalności: Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej z pedagogiką wczesnoszkolną	278
Zakończenie	283
Bibliografia	287
Spis tabel i rysunków	299
Summary	301